

Maloniai kviečiame būti „Onušio“ monografijos bendraautoriais, talkininkais, rėmėjais, PRISIDĖTI KUO KAS GALI

Visus neabejingus Tėvynei ir savo gimtinei maloniai kviečiame kaip kas gali prisidėti prie rengiamos monografijos: pateikti nuotraukų, pačiam parašyti straipsnį ar pakalbinti tai padaryti kitus, pateikti patarimų ir pasiūlymų, taip pat **kviečiame finansiškai remti knygos išleidimą** – be visuomenės supratimo ir pasiaukojimo knygos neįstengsime išleisti, nes didžiąją dalį leidinio sąmatos sudaro neatlygintina parama. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame už prisidėjimą ir suteiktą paramą. Visi kažkuo prisidėjusieji ir aukotojai bus garbingai įrašomi knygos rėmėjams skirtuose puslapiuose, įvardijant konkretų kiekvieno indėlį. Apie suteiktą ženklėsnį indėlį ar paramą bus informuojama visuomenė.

„Lietuvos valsčių“ serijos monografijų rengimo darbus imtinai iki maketo sukūrimo leidykla įsipareigoja atlikti nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis net ir esant nepakankamam finansavimui, tačiau knygos tiražą bus galima spausdinti tik gavus pakankamą paramą ir visą leidinio sąmatinę sumą, t. y. tik užsakovams bei rėmėjams įvykdžius visus savo finansinius įsipareigojimus ir faktiškai gavus visas monografijai išleisti trūkstamas lėšas.

Viešajai įstaigai „Versmės“ leidyklai už jos vykdomą pelno nesiekiančią veiklą – Lietuvos istorijos ir tradicinės kultūros monografijų serijos „Lietuvos valsčiai“ rengimą bei su tuo susijusią mokslo veiklą – 2004 m. yra suteiktas paramos gavėjo statusas, todėl knygos leidybai galite skirti ne tik minėtą, bet ir savo **2 proc.** pajamų mokesčio paramą.

Finansinę paramą knygai galima pervesti VšĮ „Versmės“ leidyklai, kodas 122732630, į atsiskaitomąją sąskaitą AB „Citadele“ banke LT027290000005467101, nurodant: *Parama monografijai „Onušis“*, arba perduoti grynaisiais leidyklos buhalterijoje.

„Versmės“ leidyklos adresas Geležinkelio g. 6, 02100 Vilnius, telefonai 85 2130623 (ir faksas), 8698 09077 (bendrasis), 8698 20707 (leidyklos vadovo); elektroninio pašto adresas leidykla@versme.lt, leidyklos interneto svetainė **www.versme.lt**.

L I E T U V O S V A L S Č I A I

MONOGRAFIJA

Onušis

Rengiama nauja „Onušio“ monografija papildys 100-tomį Lietuvos istorijos rašto paminklą

Vienos knygų serijos „Versmės“ leidykla nuo susikūrimo 1994 m. leidžia 100-tomę seriją monografijų, skirtų Lietuvos miestams ir miesteliams bei jų apylinkėms, atitinkančioms tarpukariu buvusius Lietuvos valsčius. 2009 m. pradėta rengti monografija ir apie buvusį Onušio (Trakų r.) valsčių.

Būsimoji monografija bus unikalus, didelės apimties (daugiau kaip 1 200 puslapių) leidinys, pasakojantis apie Onušio ir jo apylinkių kraštovaizdžio raidą, istoriją nuo seniausių laikų iki mūsų dienų. Norima sutelkti didelį – iki 100 autorių būrį, kad būtų parašyta kuo daugiau išsamių straipsnių, prisiminimų, surinkta nuotraukų, skirtų tokiai tematikai: Onušio krašto gamta (klimatas, dirvožemis, augmenija, miškai, upės, ežerai ir kt.), šio krašto istorija (archeologijos paminklai, žemės ūkio raida, kaimai, dvarai, ūkininkai, verslininkai, senolių prisiminimai, okupacijų padariniai, išsivadavimo kovos), kultūra, švietimas (miestelio ir kaimų architektūra, kultūros įstaigos, mokyklos, bažnyčios), kultūrinis gyvenimas (šventės, papročiai, tradicijos, liaudies medicina, tautodailininkai), tautosaka, kalba, įžymūs žmonės. Monografijoje bus šimtai juodai baltų ir spalvotų nuotraukų, ji bus gausiai iliustruota piešiniais, žemėlapiams, dokumentų faksimilėmis, pateiktos muzikos kūrinių natos, asmenvardžių ir vietovardžių rodyklės, pažintiniai maršrutai.

Siekdama surinkti ir aprašyti kuo daugiau faktinės medžiagos „Versmės“ leidykla 2010 m. birželio 7–16 d. ir 2011 m. birželio 13–19 d. surengė dvi tiriamąsias monografijos autorių ekspedicijas į Onušį ir jo apylinkes.

Istorikai, etnologai, kraštotyrininkai, žurnalistai, kalbininkai lankėsi įvairiose vietovėse, susitiko su vietos gyventojais, užrašė prisiminimus, rinko informaciją, nuotraukas, archyvinę medžiagą, skirtą būsima monografijai. Monografijos autoriai lankėsi kaimuose, kurie pagal 1923 metų gyventojų surašymą priklausė Onušio valsčiui (kaimų sąrašas pateikiamas). Šiuo metu šie kaimai patenka į Onušio, Grendavės ir Jakėnų seniūnijas (Onušio, Dusmenų, Vytautavos ir Žilinių parapijas).

„Versmės“ leidykla maloniai kviečia visus šio krašto gyventojus padėti monografijos rengėjams surinkti kuo daugiau įdomios informacijos būsima 100-tomės „Lietuvos valsčių“ serijos monografijai, kuri bus gražus paminklas Onušio kraštui, jo žmonėms. To paminklo nesukursime be visuomenės paramos.

„Onušio“ monografijos vyriausioji redaktorė **Živilė Driskiuvienė**, tel. 85 213 0623, 8 612 09 210, el. pašto adresą zivile@versme.lt, sudarytojai Živilė Driskiuvienė, Jonas Laurinavičius, Povilas Krikščiūnas.

Onušio Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčia

Buvusio Onušio valsčiaus gyvenamųjų vietų sąrašas (pagal 1923 m. pirmojo Lietuvos gyventojų surašymo duomenis)

Alaburdiškių k.
Aleksandravos vns.
Alekseikos vns.
Antakalnio k.
Arlaučiznos vns.
Babiškės vns.
Bakaloriškės I vns.
Bakaloriškės II vns.
Bakaloriškių k.
Bakaloriškių plv.
Bičiūnų k.
Bytautonėlių k.
Bytautonių dv.
Burbonių k.
Ceceliškės vns.
Dageliškių k.
Damanonių k.
Daugeliškės vns.
Dembinos k.
Deronio vns.
Diržamonių k.
Donosų vns.
Drabužnikų plv.
Dubialkos vns.
Dusmenėlių k.
Dusmenių k.
Fabrikos vns.
Galaverknio vns.

Geceniškės vns.
Geluškių plv.
Genionių k.
Ginakiemio k.
Goranimaukos vns.
Grendavių k.
Grinkavos plv.
Grovinų vns.
Gruožnikėlių k.
Gruožnikų k.
Gudakiemio k.
Gudašių vns.
Ignaciškės vns.
Ismonio vns.
Iždagų k.
Jankavičių dv.
Jaroslaviškės vns.
Jaroslaviškių plv.
Jočionių k.
Jukniškių dv.
Juodklonio vns.
Jurgionių dv.
Jurgionių k.
Kalėnų k.
Kaniūkų k.
Kareivonių dv.
Kazimeravos plv.
Kazokiškių Nauj. k.

Kęstučių k.
Kietaviškės vns.
Kietaviškių k.
Komaravos dv.
Kreivakajo vns.
Krokšlių vns.
Kukiškių plv.
Lakinių vns.
Lauzgonių k.
Leipunkų vns.
Lelivos (Lelijavos) vns.
Marijanaukos vns.
Migučionių k.
Mykutiškės vns.
Modestavo dv.
Narvidiškių vns.
Naujagrapio vns.
Navasodų vns.
Nupronių k.
Onušio mstl.
Packiškės vns.
Pajautos k.
Pajodikės vns.
Pajodnikų vns.
Pakalninkų k.
Pakajo vns.
Palelukių dv.
Pamusių k.
Panosiškių k.
Pasamakio k.
Pasamanio k.
Patariškių k.
Petraučiznos vns.
Pikčiūniškių k.
Podžių k.
Ponikštės k.
Pribonių k.
Promežio vns.
Ragavo Kapčiaus vns.
Rakščios vns.
Ramosiškių k.
Remanavos dv.
Remanavos k.
Rudnios k.
Ruklabilio vns.
Salų k.
Samaukos vns.
Samnikėlių k.

Samnikų k.
Savaiciškės vns.
Semeniškių k.
Skabeikių k.
Skinimų vns.
Smalių k.
Solomenkos k.
Soloviškės vns.
Spenglininkų k.
Spindžių k.
Staviškės vns.
Strielciškių k.
Šaparnės Nauj. plv.
Šaparnės Sen. vns.
Šilaičių vns.
Taucionių k.
Tolkiškių (Tolkuškių) k.
Tolkuškių dv.
Ustroniškės vns.
Utos k.
Užolėjų k.
Užtilčio vns.
Vackiškės k.
Vaikantonių k.
Varlių k.
Verbiciškės vns.
Vergakiemio k.
Veštartonių k.
Viktoriškės vns.
Vytautavos k.
Voickūniškių k.
Voniškės vns.
Voniškių k.
Zaciškės vns.
Zaizdraukos vns.
Zakarų plv.
Zakarų vns.
Zakiškių k.
Zapijuvkos vns.
Žakiškės vns.
Žaliosios k.
Žežnyčios vns.
Žilinciškių k.
Žilinių dv.
Žilinių k.
Žydrabrasčio vns.
Žuklijų (Žuklėjų) k.
Žukų vns.

Santrumpos: dv. – dvaras, k. – kaimas, mstl. – miestelis, plv. – palivarkas, vns. – viensėdis.